

VÁLTOZÓ JOGSZABÁLYOK – 2024. szeptemberi hatálybalépéssel

A hazai gazdasági szereplők versenyképességének erősítésével és a közigazgatás hatékonyságának növelésével összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2023. évi CIX. törvény

2023. december 22. napján a Magyar Közlönyben kihirdették a hazai gazdasági szereplők versenyképességének erősítésével és a közigazgatás hatékonyságának növelésével összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2023. évi CIX. törvényt, mely főszabály szerint a kihirdetését követő napon, azaz 2023. december 23. napján lépett hatályba, ezt követően a törvény sávosan lép hatályba.

2024. szeptember 1. napján lép hatályba a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény (Mvt.) módosítása az alábbiak szerint.

Jogszámban meghatározott esetekben vagy a munkáltató erre irányuló döntése esetén – a lenti kivétellel – a munkára való alkalmasságról jogszámban meghatározott orvosi vizsgálat alapján kell dönten.

→ Kivétel: A fentieket nem kell alkalmazni, ha szervezett munkavégzésre irányuló jogviszonyt szabályozó jogszámba az érintett tekintetében sajátos egészségi alkalmassági követelményről rendelkezik.

A gyermekek védelme érdekében egyes törvények módosításáról szóló 2024. évi XXX. törvény

A Magyar Közlönyben 2024. június 18. napján hirdették ki a gyermekek védelme érdekében egyes törvények módosításáról szóló 2024. évi XXX. törvényt.

A törvény főszabály szerint 2024. július 1. napján lépett hatályba.

A bíróságokat érintően a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 209/A. §-sal, új alcímmel való kiegészítése 2024. szeptember 1. napján lép hatályba.

Új alcím: „Gyermekevédelmi jelzéssel kapcsolatos kötelezettség megszegése”

Aki a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 17. § (4a)–(4c) bekezdésében meghatározott, a gyermekek veszélyeztetettségével kapcsolatos kiemelt veszélyeztető okra utaló körülménnyel összefüggő kötelezettségét megszegi, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

A digitális államról és a digitális szolgáltatások nyújtásának egyes szabályairól szóló
2023. évi CIII. törvény

2023. december 22. napján a Magyar Közlönyben kihirdették a digitális államról és a digitális szolgáltatások nyújtásának egyes szabályairól szóló 2023. évi CIII. törvényt (DÁPtv.).

2024. május 7. napján a Magyar Közlönyben kihirdették a digitális állam megvalósítása érdekében egyes törvények módosításáról szóló 2024. évi XII. törvényt (DÁP saláta tv.), amely a DÁPtv. egyes rendelkezéseit is érinti, annak módosítása okán.

A DÁPtv. főszabály szerint 2024. július 1. napján lépett hatályba.

A DÁPtv.

18–24. §-ai, a 26–38 §-ai – az elektronikus ügyintézés alapvető szabályai, az elektronikus kapcsolattartás, a felhasználó jogai és kötelezettségei,
a 39. § (2) bekezdés c)–l) pontja – a digitális szolgáltatás biztosítására vonatkozó egyes rendelkezések,
a 40. §-a – a szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatások általános szabályai,
a 45. §-a,
a 46. § (1) bekezdés b) pontja, a 46. § (2)–(4), valamint (6)–(8) bekezdése,
a 47–51. §-ai – a központi elektronikus ügyintézési szolgáltatások általános szabályai, az ügyfél ügyintézési rendelkezések nyilvántartása, iratérvényességi nyilvántartás, papír alapú irat átalakítása hiteles elektronikus irattá, elektronikus irat hiteles papír alapú irattá alakítása,
a 65–70. §-ai,
a 72–79. §-ai – a digitális szolgáltatások felügyelete, az együttműködésre vonatkozó szabályok alkalmazása, az együttműködés alapelvei, információforrások, az információk továbbításának formái, együttműködés során használt szabályozott és központi elektronikus ügyintézési szolgáltatások,
a 82–112. §-ai, valamint
a 121. §-a – amely szerint az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (a továbbiakban: E-ügyintézési tv.) hatályát veszti,
2024. szeptember 1. napján lépnek hatályba.

A DÁPtv. 2024. szeptember 1. napjától tehát hatályon kívül helyezi az E-ügyintézési tv.-t, és az átmeneti rendelkezések között kimondja, hogy 2024. július 1. napjától 2024. szeptember 1. napjáig a DÁPtv. rendelkezéseit az E-ügyintézési tv.-ben foglaltakkal együtt kell alkalmazni.

A törvény célja a Nemzeti Digitális Állampolgárság Program megvalósítását szolgáló törvényi szintű szabályozás megalkotása, megteremtve ezzel az állampolgárok számára az egyszerű, hatékony és kényelmes online szolgáltatások nyújtását, hordozható eszközökre optimalizált keretrendszer biztosításával.

A törvény rögzíti, hogy

a felhasználók számára a digitális állampolgárság szolgáltatások elsődlegesen a digitális állampolgárság keretkalkalmazáson keresztül érhetőek el.

A digitális állampolgárság szolgáltatások felhasználhatók a közszolgáltatások és más szolgáltatások nyújtása során is.

A digitális szolgáltatásokat a törvényben meghatározott szervezetek kötelesek nyújtani a felhasználók számára, míg a gazdálkodó szervezet egyes digitális szolgáltatások nyújtását engedély alapján önként vállalhatja.

A digitális térben a digitális állampolgár azonosítón alapuló felhasználói profil szolgál az állammal való elsődleges kapcsolattartásra.

A felhasználói profil jogosultja dönti el, hogy használja-e a digitális állampolgárság nyújtotta szolgáltatásokat.

A digitális állampolgárság nyújtotta szolgáltatások igénybevételéhez szükséges a felhasználói profil aktiválása. A felhasználói profil jogosultja dönthet akként, hogy a felhasználói profilját nem aktiválja, vagy azt inaktíválja.

Az indokolás szerint a törvény keretszolgáltatásként biztosítja az eAzonosítást, az eAláírást, az ePostát, az eDokumentumkezelést, valamint az eFizetést, a Kormány rendeletében kijelölt digitális állampolgárság szolgáltató útján.

A DÁPtv. átfogó, részletszabályokat tartalmazó végrehajtási rendelete jelenleg még nem került megalkotásra.

Jelen tájékoztató a bíróságok elektronikus ügyintézésére figyelemmel, az ügyféllel való elektronikus kapcsolattartás relációjában emeli ki a DÁPtv. releváns rendelkezéseit akként, hogy külön kiemelésre kerültek az E-ügyintézési tv.-től eltérő, valamint az ahhoz képest változatlan rendelkezések.

A digitális állam megvalósítása érdekében egyes törvények módosításáról szóló
2024. évi XII. törvény

A Magyar Közlönyben 2024. május 7-én napján hirdették ki a digitális állam megvalósítása érdekében egyes törvények módosításáról szóló 2024. évi XII. törvényt (a továbbiakban: DÁP saláta tv.).

A DÁP saláta tv. sávosan, főszabály szerint 2024. május 17-én napján lépett hatályba.

A DÁP saláta tv. további rendelkezései sávosan lépnek hatályba.

A bíróságokat közvetlenül érintő, 2024. szeptember 1. napján hatályba lépő rendelkezések

1. A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban: Szabstv.) módosítása [117-119.§]

- A személyazonosság igazolásával kapcsolatos köteleességek megszegése

szabálysértési tényállás kiegészítésre kerül a digitális államról és a digitális szolgáltatások nyújtásának egyes szabályairól szóló törvényben meghatározott digitális okmány vagy adattároló kód hozzáférhetővé tételének megtagadásával [Szabstv. 207. § (1) bekezdés].

2. A büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény (a továbbiakban: Bv.tv.) módosítása [134-135.§]

Változást jelent, hogy

a büntetőeljárás során természetes személy esetén a kapcsolattartás papíralapon is történhet abban az esetben is, ha egyébként a rendelkezési nyilvántartás szerint elektronikus kapcsolattartásra kötelezett, de az aránytalan terhet jelentene számára. [Bv.tv.17/A. § (3a) bekezdés]. Papíralapú kapcsolattartás esetén lehetőség van az elítélt ilyen irányú bejelentése alapján az egyszerűsített elektronikus úton történő kézbesítésre.

A reintegrációs őrizetben lévő elítélt büntetés-végrehajtási jogviszonyban van, ugyanakkor a szabadságvesztést nem fogvatartásban tölti, hanem a bíróság által kijelölt lakásban és a bíróság által meghatározottak szerint munkát végezhet, hivatalos ügyeit szabadon intézheti, ezért indokolt részére biztosítani az elektronikus ügyintézéshez való jogot [Bv.tv.121. § (3) bekezdés].

A szünetelő jogok köréből kikerül a digitális állampolgárság szerepeltetése, elegendő az elektronikus ügyintézéshez való részjogosítványnak a szünetelése.

3. A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) módosítása - [156.§ (1) bekezdés j) pont és 157. §]

A teljes bizonyító erejű magánokiratok köre kibővül: teljes bizonyító erejű a magánokirat, ha a dokumentumot a DÁPtv. szerinti digitális szolgáltatás nyújtása során a digitális állampolgárság szolgáltató hitelesítette [Pp. 325.§ (1) bekezdés j) pont].

4. A büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) módosítása - [167-169.§]

Változás, hogy a bíróság, az ügyészség és a nyomozó hatóság az ügyiratát – már nem elektronikus úton az E-ügyintézési törvény szerinti hivatalos elérhetőségre, illetve biztonságos elektronikus kapcsolattartásra szolgáló elérhetőségre, hanem - a DÁPtv. szerinti elektronikus kapcsolattartás útján kézbesíti a címzett részére [Be. 130. § (1) bekezdés b) pont].

A DÁP saláta tv. új rendelkezésként kimondja, hogy az elektronikus úton kapcsolatot tartó természetes személy esetén a bíróság, az ügyészség és a nyomozó hatóság az ügyiratot egyszerűsített elektronikus úton a címzett

elektronikus levelezési címére vagy más elektronikus elérhetőségére kézbesítheti, ha ő azt indítványozza, vagy megalapozottan feltehető, hogy számára az elektronikus kapcsolattartás aránytalan nehézséggel járna. Ha a címzett az egyszerűsített elektronikus úton történő kézbesítést követően nem nyilatkozik a kézbesítésről, a továbbiakban a bíróság, az ügyészség és a nyomozó hatóság elektronikus kapcsolattartás útján kézbesíti részére az ügyiratot [Be. 132. § (9) bekezdés].

Változás, hogy a Be. kötelező elektronikus kapcsolattartás alcíme helyébe „A büntetőeljárásban részt vevő személy elektronikus kapcsolattartása” alcím lép az alábbi rendelkezésekkel:

Az elektronikus úton kapcsolatot tartó, büntetőeljárásban részt vevő személy – a (3) bekezdésben meghatározott kivétellel - minden beadványt kizárólag elektronikus kapcsolattartás útján nyújthat be a bírósághoz, az ügyészséghez és a nyomozó hatósághoz, és a bíróság, az ügyészség, illetve a nyomozó hatóság is elektronikus kapcsolattartás útján kézbesít a részére [Be. 150.§ (1) bekezdés].

A bíróság, az ügyészség és a nyomozó hatóság az első kapcsolatfelvételnél tájékoztatja az elektronikus úton kapcsolatot tartó büntetőeljárásban résztvevő személyt az elektronikus kapcsolattartásra vonatkozó szabályok megszegésének következményeiről, arról, hogy a természetes személy indítványozhatja az egyéb kapcsolattartási mód használatát [Be. 150.§ (2) bekezdés].

Mentesül az elektronikus kapcsolattartás alól a büntetőeljárásban részt vevő személy, ha elektronikus ügyintézéshez való joga szünetel [Be. 150.§ (3) bekezdés].

A bíróság, az ügyészség és a nyomozó hatóság felhívhatja a nem elektronikus úton kapcsolatot tartó szakértőt, hogy a szakvéleményt adathordozón is nyújtsa be. A szakértő felel azért, hogy a papíralapú szakvélemény tartalma megegyezzen az adathordozón benyújtott szakvélemény tartalmával [Be. 150.§ (4) bekezdés].

A DÁP saláta tv. rendelkezik arról is, hogy az elektronikus kapcsolattartás útján kapcsolatot tartó nyilatkozata hatálytalan, ha az a 148. § (2) bekezdésében foglaltaknak nem felel meg, míg a 161.§ (1) bekezdés a)-c) pontjai a hatálytalanság következménye alóli kivételeket határozzák meg.

A DÁP saláta tv. a Be. vonatkozásában is bevezet átmeneti rendelkezést, így kimondja, hogy a folyamatban levő ügyekben a korábban papíralapon kapcsolatot tartó személyekkel fenntartható a papíralapú kapcsolattartás mindaddig, amíg akár az egyik, akár a másik oldal kifejezetten vagy ráutaló magatartással kinyilvánítja, hogy a továbbiakban az új jogszabályi rendelkezések alapján,

elektronikus úton kívánja folytatni a kapcsolattartást [Be. 868.§ (7) bekezdés].

A nemzeti adatvagyon hasznosítás egyes intézményi szereplőinek feladatairól és hatásköreiről, valamint a Digitális Magyarország Ügynökség Zártkörűen Működő Részvénytársaság kijelöléséről és egyes feladatainak meghatározásáról szóló 249/2024. (VIII. 15.) Korm. rendelet, valamint a Nemzeti Adatvagyon Ügynökség feladatairól és az adathasznosítás-támogatási szolgáltatásokról szóló 250/2024. (VIII. 15.) Korm. rendelet

A Magyar Közlöny 81. számában 2024. augusztus 15. napján kihirdették a nemzeti adatvagyon hasznosításának rendszeréről és az egyes szolgáltatásokról szóló 2023. évi CI. törvény (a továbbiakban: Nahtv.) két végrehajtási rendeletét, a nemzeti adatvagyon hasznosítás egyes intézményi szereplőinek feladatairól és hatásköreiről, valamint a Digitális Magyarország Ügynökség Zártkörűen Működő Részvénytársaság kijelöléséről és egyes feladatainak meghatározásáról szóló 249/2024. (VIII. 15.) Korm. rendeletet, valamint a Nemzeti Adatvagyon Ügynökség feladatairól és az adathasznosítás-támogatási szolgáltatásokról szóló 250/2024. (VIII. 15.) Korm. rendeletet.

A Korm.rendeletek 2024. szeptember 1. napján lépnek hatályba.

A nemzeti adatvagyon hasznosítás egyes intézményi szereplőinek feladatairól és hatásköreiről, valamint a Digitális Magyarország Ügynökség Zártkörűen Működő Részvénytársaság kijelöléséről és egyes feladatainak meghatározásáról szóló 249/2024. (VIII. 15.) Korm. rendelet (a továbbiakban R1.)

A R1.

létrehozza a Nemzeti Adatvagyon Tanácsot, módosítja a Digitális Magyarország Ügynökség Zrt. feladat- és hatásköreit szabályozó 307/2022. (VIII. 11.) Korm. rendeletet, valamint szabályozza a szervezeti adatfelelősök és adattovábbítási kapcsolattartók státuszát.

A bíróságokat érintő főbb rendelkezések az alábbiak:

1. Szervezeti adatfelelős

1.1. A szervezeti adatfelelős kijelölése

A Nahtv. 15. § (1) bekezdése szerint a nemzeti adatvagyon hasznosítása és minőségének javítása érdekében a közhiteles nyilvántartást vezető, valamint a legalább 250 főt foglalkoztató közfeladatot ellátó szerveknél szervezeti adatfelelősöket kell kijelölni.

A civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló 2011. évi CLXXXI. törvény 1. § (1) bekezdésére, a 2. § e) pontjára, valamint a 86. § (2) bekezdésére figyelemmel valamennyi törvényszék köteles szervezeti adatfelelőst kijelölni.

A szervezeti adatfelelős a feladatai ellátása, a Nemzeti Adatvagyon Ügynökséggel (a továbbiakban: NAVÜ) történő kapcsolattartás, az információk átadása, a tájékoztatások megadása és az adatszolgáltatások elkészítése során a NAVÜ által meghatározott és a Nemzeti Közadatportálon közzétett szempontok és előírások szerint jár el.

A R1. értelmében szervezeti adatfelelősnek az jelölhető ki, aki
az adatok kezelésére és hasznosítására vonatkozó adatkezelői vagy
adatfeldolgozói gyakorlattal rendelkezik, továbbá
alkalmas a R1. 10. §-ában meghatározott feladatok ellátására; és

nem jelölhető ki az információs önrendelkezési jogról és az
információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 16.
alcíme szerinti adatvédelmi tisztviselői feladatokat ellátó személy.

Figyelem!

A bíróságokon nem az Infotv. 16. alcíme szerinti feladatokat ellátó adatvédelmi tisztviselők működnek!

1.2. A szervezeti adatfelelős feladatai

1. a Nemzeti Adatvagyon Leltár metaadat-struktúráját alapul véve felméri és rendszerezi a törvényszék nemzeti adatvagyon részét képező adatvagyont;
2. gondoskodik a Nemzeti Adatvagyon Leltár számára adatszolgáltatások teljesítéséről;
3. gondoskodik a törvényszék egységes felhasználási feltételeinek kialakításáról a nyílt hozzáférésű adatokra vonatkozóan;
4. fogadja a törvényszékhez érkező adathasznosítás-támogatási szolgáltatás iránti igényeket, valamint figyelemmel kíséri és koordinálja azok teljesítését a jogszabály vonatkozó rendelkezései, valamint – megalkotása esetén - a belső szabályzata szerint;
5. kapcsolatot tart a NAVÜ-vel és az adathasznosítás-támogatási szolgáltatások nyújtásával, igények teljesítésével összefüggésben a többi szervezeti adatfelelőssel vagy adattovábbítási kapcsolattartóval;
6. fogadja a NAVÜ-től a törvényszékhez érkező egyéb megkereséseket és megadja a NAVÜ számára a Nahtv.-ben előírt információkat, tájékoztatásokat, adatszolgáltatásokat;

7. figyelemmel kíséri a törvényszék adatvagyonának minőségét, interoperabilitását és koordinálja a szükséges javítások elvégzését;
8. ellátja a törvényszék adathasznosítással kapcsolatos tevékenységének szervezeten belüli szakmai koordinációs feladatait, szükség esetén adathasznosítási módszertani képzéseket szervez, iránymutatásokat ad az érintett munkatársai számára;
9. részt vesz a NAVÜ által szervezett adatvagyon-hasznosítási módszertani képzéseken;
10. gondoskodik a törvényszék által a következő évben közzéteendő nyílt hozzáférésű közadatok jegyzékének elkészítéséről, aktualizálásáról és annak minden év december 31. napjáig a NAVÜ részére történő megküldéséről;
11. a NAVÜ által a Nemzeti Közadatportálon közzétett útmutatóban foglaltak szerint kezdeményezi a szervezeti adatfelelősök és adattovábbítási kapcsolattartók nyilvántartásába történő felvételét.

2. Adattovábbítási kapcsolattartó

2.1. Az adattovábbítási kapcsolattartó kijelölése

A Nahtv. 15. § (3) bekezdésére figyelemmel valamennyi ítélőtábla köteles adattovábbítási kapcsolattartót kijelölni.

Az adattovábbítási kapcsolattartó feladatai ellátása, a NAVÜ-vel történő kapcsolattartás, az információk átadása, a tájékoztatások megadása és az adatszolgáltatások elkészítése során a NAVÜ által meghatározott és a Nemzeti Közadatportálon közzétett szempontok és előírások szerint jár el.

A R1. értelmében adattovábbítási kapcsolattartónak az jelölhető ki, aki adatkezelői vagy adatfeldolgozói gyakorlattal rendelkezik, továbbá alkalmas a R1. 13. §-ában meghatározott feladatok ellátására; és

nem jelölhető ki az Infotv. 16. alcíme szerinti adatvédelmi tisztviselői feladatokat ellátó személy.

Figyelem!

A bíróságokon nem az Infotv. 16. alcíme szerinti feladatokat ellátó adatvédelmi tisztviselők működnek!

2.2. Az adattovábbítási kapcsolattartó feladatai

1. gondoskodik a Nemzeti Adatvagyon Leltár számára adatszolgáltatások teljesítéséről *(Izd. szervezeti adatfelelős 2. feladat);*
2. fogadja az ítéltáblához érkező adathasznosítás-támogatási szolgáltatás iránti igényeket, valamint figyelemmel kíséri és koordinálja azok teljesítését a jogszabály vonatkozó rendelkezései, valamint – megalkotása esetén - a belső szabályzata szerint *(Izd. szervezeti adatfelelős 4. feladat);*
3. kapcsolatot tart a NAVÜ-vel és az adathasznosítás-támogatási szolgáltatások nyújtásával, igények teljesítésével összefüggésben a többi szervezeti adatfelelőssel vagy adattovábbítási kapcsolattartóval *(Izd. szervezeti adatfelelős 5. feladat);*
4. fogadja a NAVÜ-től az ítéltáblához érkező egyéb megkereséseket és megadja a NAVÜ számára a Nahtv.-ben előírt információkat, tájékoztatásokat, adatszolgáltatásokat *(Izd. szervezeti adatfelelős 6. feladat);*
5. részt vesz a NAVÜ által szervezett adatvagyon-hasznosítási módszertani képzéseken *(Izd. szervezeti adatfelelős 9. feladat);*
6. gondoskodik az ítéltábla által közzeendő nyílt hozzáférésű közadatok jegyzékének elkészítéséről, aktualizálásáról *(Izd. szervezeti adatfelelős 10. feladat, azzal, hogy a jegyzéket nem kell a NAVÜ részére megküldenie);*
7. a NAVÜ által a Nemzeti Közadatportálon közzétett útmutatóban foglaltak szerint kezdeményezi a szervezeti adatfelelősök és adattovábbítási kapcsolattartók nyilvántartásába történő felvételét *(Izd. szervezeti adatfelelős 11. feladat).*

Csak a szervezeti adatfelelőst terheli az 1.2. pontban kék betűvel írt 1., 3., 7. és 8. feladat.

- II. A Nemzeti Adatvagyon Ügynökség feladatairól és az adathasznosítás-támogatási szolgáltatásokról szóló 250/2024. (VIII. 15.) Korm. rendelet
(a továbbiakban R2.)

A R2. meghatározza az egyes adathasznosítás-támogatási szolgáltatások teljesítésének részletszabályait.

A bíróságokat érintő főbb rendelkezések az alábbiak:

1. A NAVÜ önálló igény-elbírálási hatásköre a személyes és védett adatok rendelkezésre bocsátása tekintetében – R2. 3. § c) pont, 5. § (1) bekezdés, 22. § (2), (4), (5) bekezdés

A NAVÜ az európai adatkormányzásról és az (EU) 2018/1724 rendelet módosításáról szóló, 2022. május 30-i (EU) 2022/868 európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: adatkormányzási rendelet) 7. cikk (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően önállóan

jogosult az adatkormányzási rendelet hatálya alá tartozó adatokhoz további felhasználás céljából történő hozzáférési igények teljesítését intézni.

Az adatkormányzási rendelet szerint az illetékes szervet meg lehet bízni azzal, hogy hozzáférést adjon – az említett hozzáférés megadásáról rendelkező uniós vagy nemzeti jog alapján – a 3. cikk (1) bekezdésében említett adatkategóriák további felhasználásához. Ezek a közszférabeli szervezetek birtokában lévő olyan adatok lehetnek, amelyek a következő alapon védettek: a) kereskedelmi adatokra vonatkozó titoktartás, ideértve az üzleti, a szakmai vagy a vállalati titkokat is; b) statisztikai adatvédelem; c) harmadik felek szellemi tulajdon-jogainak védelme; vagy d) személyes adatok védelme, amennyiben azok az (EU) 2019/1024 irányelv hatályán kívül esnek.

Ezek alapján a NAVÜ önállóan – a bíróságok helyett is – jogosult a nemzeti adatvagyon körébe tartozó, személyes vagy védett adatok rendelkezésre bocsátása iránti kérelmek elbírálására.

Ezzel összefüggésben a bíróságok feladatai az alábbiak:

1.1. Adatok rendelkezésre bocsátása, információadás

A NAVÜ a feladatai ellátása érdekében együttműködik bármely, a feladat- és hatáskörébe tartozó kérdésben érintett szervvel, szervezettel vagy személlyel, a feladat- és hatáskörébe tartozó kérdésben információt, felvilágosítást kérhet tőlük. [R2. 3. § c) pont]

A Nahtv. 82. § (1) bekezdése értelmében a közfeladatot ellátó szerv köteles az adatahasznosítás-támogatási szolgáltatások nyújtásához szükséges, általa kezelt adatokat a szolgáltatás nyújtója, így különösen a NAVÜ rendelkezésére bocsátani, valamint az adatok kezeléséhez és további felhasználásához szükséges leíró információkat megadni.

1.2. Személytelenítés

A Nahtv. 82. § (2) bekezdése szerint a személyes, valamint a védett adatot a közfeladatot ellátó szerv a 26. alcím szerinti személytelenítési szolgáltatással személytelenített formában bocsátja rendelkezésre.

A Nahtv. 45. § (1) bekezdése alapján a közfeladatot ellátó szerv a nemzeti adatvagyon körébe tartozó személyes vagy védett adat rendelkezésre bocsátása szolgáltatás nyújtásához a személytelenítési szolgáltatást

- (1) saját maga nyújtja az e szolgáltatásra vonatkozó szabályok szerint, vagy
- (2) kijelölt vagy regisztrált szolgáltatótól veszi igénybe.

Ugyanezen szakasz (4) és (5) bekezdése szerint a személytelenítés egyik módja a kulcsszolgáltatás.

A Nahtv. szerinti kulcsszolgáltatást a DATRAK Digitális Adattranszakciós Központ

Korlátolt Felelősségű Társaság nyújtja. [R2. 22. § (2) bek.]

A kulcsszolgáltatás igénybevételével összefüggésben a R2. rögzíti, hogy az e rendeletben foglaltak teljesítése érdekében, az ahhoz szükséges mértékben, a NAVÜ jogosult meghatározni a közfeladatot ellátó szerv részére az adatoknak a NAVÜ feladatainak végrehajtása céljára történő rendelkezésre bocsátásához, a személyes vagy védett adatok személytelenítéséhez szükséges alapvető informatikai feltételeket.

A közfeladatot ellátó szerv ezen feltételeknek soron kívül, de legkésőbb az azokról való tudomásszerzést követő 15 napon belül köteles megfelelni. [R2. 22. § (4)-(5) bek.]

Az ilyen adatok átadásának technikai módja tekintetében szintén a Nahtv. 82. § (5) bekezdése előírja, hogy a közfeladatot ellátó szerv az igényelt adatokat elsősorban alkalmazásprogramozási interfészen keresztül vagy a Dáptv. szerinti központi elektronikus ügyintézési szolgáltatás igénybevételével, ha ezek feltételei nem adóttak, akkor csoportos letöltésre alkalmas módon bocsátja a NAVÜ rendelkezésére.

A kért adatok rendelkezésre bocsátásának megtagadására vonatkozó feltételeket a Nahtv. 83. §-a tartalmazza.

2. A NAVÜ közreműködése megállapodás alapján a nem személyes és nem védett adatok rendelkezésre bocsátása tekintetben – R2. 3. § d) pont, 5. § (2) bekezdés, 7. §, 8. §

A NAVÜ megállapodás alapján közreműködhet egyes, a jogszabályban meghatározott szolgáltatások biztosításában. [R2. 3. § d) pont]

Ezzel összefüggésben a bíróságok feladata az alábbi:

2.1. Megállapodás a NAVÜ-vel

A Nahtv. 41. §-a alapján a közfeladatot ellátó szerv a nemzeti adatvagyon körébe tartozó, nem személyes és nem védett adat rendelkezésre bocsátása szolgáltatást a NAVÜ közreműködésével – kormányrendeletben meghatározott feltételek szerint – megállapodás alapján is nyújthatja.

A NAVÜ a nem személyes és nem védett adat rendelkezésre bocsátása iránti igényeket – a (3) bekezdés kivételével – az érintett szervvel való megállapodás alapján jogosult intézni. [R2. 5. § (2) bek.]

A NAVÜ a Nahtv. 41. §-a és 42. § (2) bekezdése szerinti megállapodás alapján közreműködhet a nemzeti adatvagyon körébe tartozó, nem személyes és nem védett adatok rendelkezésre bocsátása szolgáltatás és a nemzeti adatvagyon körébe tartozó személyes vagy védett adatok rendelkezésre bocsátása szolgáltatás

nyújtásában a közfeladatot ellátó szerv erre vonatkozó megkeresése esetén. [R2. 7. § (1) bek.].

A Nahtv. 16. § (12) bekezdése értelmében az igények teljesítéséhez a NAVÜ által megkötött megállapodásokra – az e törvényben foglalt eltérésekkel – a polgári jog általános szabályai alkalmazandók.

A megállapodás kiterjed

- (1) az igény teljesítése során a felek feladat- és felelősségi körére,
- (2) az igény teljesítésének módjára,
- (3) az egymás közötti költségelszámolás, illetve a díjbevételekből való részesedés elszámolásának módjára. [R2. 7. § (2) bek.]

A R2.-ben foglaltak megkerülésével vagy megsértésével megkötött, a Nahtv. hatálya alá tartozó, a NAVÜ jogszabályban meghatározott feladatai ellátását, valamint a NAVÜ által biztosított szolgáltatások nyújtását szolgáló megállapodás semmis. [R2. 8. §]

3. A NAVÜ önálló igény-elbírálási hatásköre az automatikus információátadási szolgáltatás hatálya alá eső nyilvántartások és adatbázisok – nem nyilvános és nem védett – adatainak rendelkezésre bocsátása tekintetben – R2. 5. § (3) bekezdés

A nem személyes és nem védett adat rendelkezésre bocsátása iránti igények esetében a NAVÜ akkor jogosult önállóan intézni az igények teljesítését, amennyiben a nyilvántartások és adatkészletek adatai a digitális államról és a digitális szolgáltatások nyújtásának egyes szabályairól szóló 2023. évi CIII. törvény (továbbiakban: Dáptv.) szerinti automatikus információátadási szolgáltatás keretében hozzáférhetők. [R2. 5. § (3) bek.]

A Dáptv. 113. § (1) bekezdés 18. pontja szerint az informatikai együttműködés tekintetében igénybe veendő információforrásokat, az automatikus információátadásra köteles együttműködő szerveket és az ilyen módon továbbítandó információk körét, valamint az automatikus továbbítást biztosító információátadási szolgáltatásra vonatkozó követelményeket a Kormányrendeletben állapítja meg.

A jelenleg még tervezetként létező, a digitális szolgáltatások, a digitális állampolgárságszolgáltatások és támogató szolgáltatások részletes műszaki követelményeiről szóló kormányrendelet – átvéve a 451/2016. (XII. 19.) Korm. rendelet szabályozását – előírja, hogy a 2. mellékletében meghatározott nyilvántartások és adatbázisok adatai tekintetében – ha jogszabály eltérően nem rendelkezik – a nyilvántartást vagy adatbázist vezető együttműködő szerv Központi Kormányzati Szolgáltatás Busz (a továbbiakban: KKSZB) útján jogszabályban rögzítettek szerint automatikus információátadási szolgáltatást nyújt, vagy azt központi szolgáltatásként a KKSZB szolgáltatójától igénybe veszi, amelynek keretében biztosítja a 2. mellékletben meghatározott nyilvántartásokban vagy adatbázisokban szereplő egyes adatok átadásának lehetőségét automatikus információátadás útján.

A 2. melléklet 17. pontja alapján ilyenek minősül a civil szervezetek nyilvántartása.

4. A Nemzeti Adatvagyon Leltár működésével összefüggő egyes kötelezettségek – R2. 12. § (1), (3)-(5) bekezdés

A Nahtv. 16. § (3) bekezdés a) pontja és a 17. § (1) bekezdése alapján a Nemzeti Adatvagyon Leltár szolgáltatás központi adathasznosítás-támogatási szolgáltatásnak minősül.

A leltárt mint nyilvántartást a NAVÜ vezeti közfeladatként, kizárólagos szolgáltatóként a nemzeti adatvagyon körébe tartozó, további felhasználásra, valamint a kormányzati döntéstámogatásra szolgáló nyilvántartásokról és adatkészletekről.

Ezzel összefüggésben a bíróságok feladatai az alábbiak:

4.1. Metaadatok átadása és folyamatos aktualizálása

A Nahtv. 17. § (2) és (3) bekezdése szerint a közfeladatot ellátó szervek gondoskodnak az általuk kezelt további felhasználásra, illetve kormányzati döntéstámogatásra alkalmas adatokra és dokumentumokra vonatkozó metaadatoknak a NAVÜ által biztosított felületen keresztül

a Nemzeti Adatvagyon Leltár számára történő átadásáról és folyamatos aktualizálásáról.

A közfeladatot ellátó szerv a Nemzeti Adatvagyon Leltárban rögzíti az általa kezelt adatok hasznosításának korlátozásait.

A NAVÜ a közfeladatot ellátó szervek Nahtv. 17. § (2) és (3) bekezdésében foglalt kötelezettségeinek teljesítése és az általuk kijelölt szervezeti adatfelelősök és adattovábbítási kapcsolattartók feladatai ellátása érdekében a Nemzeti Közadatportálon útmutatót tesz közzé, amely tartalmazza a 11. §-ban foglaltak átadásának, illetve rögzítésének részletes követelményeit, beleértve a metaadatok és információk részletes meghatározását. [R2. 12. § (1) bek.]

A közfeladatot ellátó szervek az útmutatóban meghatározott követelményeknek megfelelően kötelesek gondoskodni a metaadatok és információk Nemzeti Adatvagyon Leltár részére történő térítésmentes átadásáról, illetve abban való rögzítéséről. [R2. 12. § (3) bek.]

A szervezeti adatfelelősök és az adattovábbítási kapcsolattartók feladata a Nemzeti Adatvagyon Leltárban szereplő adatok és információk teljességének, pontosságának, hitelességének és naprakészen tartásának biztosítása. [R2. 12. § (4) bek.]

4.2. NAVÜ megkereséseinek teljesítése

A NAVÜ a Nemzeti Adatvagyron Leltár naprakészen tartásával összefüggésben bármilyen közfeladatot ellátó szervet közvetlenül megkereshet, tőle tájékoztatást, adatszolgáltatást kérhet.

A közfeladatot ellátó szerv köteles a kért tájékoztatást, adatszolgáltatást soron kívül, de legkésőbb 5 munkanapon belül megadni, továbbá a NAVÜ-vel együttműködni. [R2. 12. § (5) bek.]

5. Az egyablakos tájékoztatási és kapcsolattartási szolgáltatással kapcsolatos egyes kötelezettségek – R2. 13. § (1)-(5) bekezdés

A NAVÜ a Nemzeti Adatvagyron Leltárban nyilvántartott adatok alapján a Nemzeti Közadatportál Közadatkaszter felületén – a Nahtv. 18. § (1) bekezdésében foglalt korlátozásokat figyelembe véve – közzéteszi a további felhasználás céljából rendelkezésre bocsátható adatokat, dokumentumokat tartalmazó nyilvántartásokra, valamint adatkészletekre vonatkozóan az alábbiakat:

a 11. § a), valamint c)–e) pontjában foglalt metaadatokat,
a nyilvántartásokban, adatkészletekben megtalálható adatok, dokumentumok rövid leírását, fellelhetőségét. [R2. 13. § (1) bek.]

Ezzel összefüggésben a bíróságok feladatai az alábbiak:

5.1. Közzétételi kötelezettség teljesítése

A közfeladatot ellátó szervek az Ügyintézői Portálon keresztül teljesítik az adatkormányzási rendeletben, valamint a Nahtv. 5. § (1) bekezdésében, a Nahtv. 7. § (4) és (5) bekezdésében, a Nahtv. 69. § (7) bekezdésében és a Nahtv. 90. § (2) bekezdésében foglalt közzétételi kötelezettségüket.

Ezen közzétételi kötelezettségek az alábbiak:

A R2. 13. § (2) bekezdésében hivatkozott közzétételi kötelezettségek	
Adatkormányzási rendelet	Kizárólagos megállapodások tilalma 4. cikk (5) A kizárólagos jog (2), (3) és (4) bekezdés szerinti megadásának – beleértve annak indokolását, hogy miért szükséges az említett jog megadása – átláthatónak és online nyilvánosan elérhetőnek kell lennie, a közbeszerzésre vonatkozó releváns uniós jognak megfelelő formában

	<p>A további felhasználás feltételei</p> <p>5. cikk (1) Azoknak a közsférabeli szervezeteknek, amelyek a nemzeti jog szerint hatáskörrel rendelkeznek a 3. cikk (1) bekezdésében említett egy vagy több adatkategória további felhasználása céljából történő hozzáférés megadására vagy megtagadására, nyilvánosan hozzáférhetővé kell tenniük a további felhasználás engedélyezésének és a további felhasználás 8. cikkben említett egyablakos információs ponton keresztül történő kérelmezésére vonatkozó eljárásnak a feltételeit.</p>
<p>Nahtv. 5. § (1) bekezdés</p>	<p>A közfeladatot ellátó szerv az igénylők megfelelő tájékoztatása és az igény teljesítési feltételeinek átláthatósága érdekében az Infotv. 1. melléklet II. pont, 16–25. sorában meghatározott közadatokkal kapcsolatos információkat köteles a Nemzeti Közadatportálon közzétenni az egyablakos tájékoztatási és kapcsolattartási szolgáltatás igénybevételével.</p>
<p>Nahtv. 7. § (4) és (5) bekezdés</p>	<p>(4) A kizárólagos további felhasználásra vonatkozó megállapodások feltételeinek átláthatónak kell lenniük. A közfeladatot ellátó szerv az általa kötött kizárólagos további felhasználásra vonatkozó megállapodást a hatálybalépését megelőző 60 nappal a Nemzeti Közadatportálon közzéteszi.</p> <p>(5) A közfeladatot ellátó szerv a Nemzeti Közadatportálon legkésőbb a hatálybalépésüket megelőző 60 nappal közzéteszi azon további felhasználásra vonatkozó megállapodásokat, amelyek – anélkül, hogy kizárólagos jogot nyújtanának – korlátozzák, vagy észszerűen feltételezhető, hogy korlátozni fogják az adatok további</p>

	felhasználás céljából való hozzáférhetőségét harmadik fél számára. A közfeladatot ellátó szerv ezen megállapodásoknak a nemzeti adatvagyon további felhasználására kifejtett hatását – ha törvény vagy az Európai Unió kötelező jogi aktusa másként nem rendelkezik – rendszeresen, de legalább 3 évente felülvizsgálja.
Nahtv. 69. § (7) bekezdés	(6) A szolgáltató a közadatok további felhasználás céljából történő rendelkezésre bocsátás feltételeit általános szerződési feltételekben is meghatározhatja. (7) A (6) bekezdés szerint meghatározott általános szerződési feltételeket a szolgáltató közfeladatot ellátó szerv a Nemzeti Közadatportálon elektronikus úton, feldolgozható formában közzéteszi.
Nahtv. 90. § (2) bekezdés (kulturális közadat)	<i>A bíróságok tekintetében nem releváns.</i>

Ezen közzétételi közzétételi kötelezettségek az információk, megállapodások és általános szerződési feltételek elektronikus elérhetőségének megadásával is teljesíthetők [R2. 13. § (2)-(3) bek.]

A közfeladatot ellátó szervek a Nahtv. 67. § (7) bekezdésében foglalt bejelentést az Ügyintézői Portálon keresztül teszik meg. [R2. 13. § (4) bek.]

A törvény 67. § (7) bekezdése szerint azon közfeladatot ellátó szerv, amely a díj mértékét a Nahtv. 67. § (4) bekezdés szerint állapítja meg, köteles e tényt a NAVÜ részére bejelenteni. A NAVÜ e bejelentéseket összesíti, valamint a bejelentéseket tartalmazó listát a Nemzeti Közadatportálon közzéteszi.

A NAVÜ a 13. § (2)-(4) bekezdésben foglaltak teljesítése érdekében a Nemzeti Közadatportálon útmutatót tesz közzé. [R2. 13. § (5) bek.]

6. A nemzeti adatvagyon körébe tartozó, nem személyes és nem védett adat egyablakos közzététele szolgáltatással összefüggő egyes kötelezettségek – R2. 14. § (1)-(2) bekezdés

Az ilyen – kérelem nélkül közzétehető adatokra vonatkozó – szolgáltatás a Nahtv. 16. § (3) bekezdés c) pontja és a 21. § (1) bekezdése alapján központi adathasznosítás-támogatási

szolgáltatásnak minősül, melyet a NAVÜ a Nemzeti Közadatportálon keresztül, közfeladatként nyújt.

Ezzel összefüggésben a bíróságok feladatai az alábbiak:

6.1. Közzétételi feladat teljesítése

A közfeladatot ellátó szervek – a Nahtv. 20. § szerinti Ügyintézői Portál szolgáltatásait igénybe véve – nyílt hozzáférésű közadataikat a további felhasználás előmozdítása érdekében a Nemzeti Közadatportálon is közzéteszik.

A közfeladatot ellátó szerv a Nemzeti Közadatportálon a nyílt adatok felhasználására vonatkozó felhasználási feltételeket közzéteszi. [R2. 14. § (1) bekezdés]

A közzétételre szánt adatok felhasználási feltételeinek változása esetén a közfeladatot ellátó szerv a változásokat tartalmazó feltételeket legalább azok hatálybalépését 5 munkanappal megelőzően a Nemzeti Közadatportál részére közzétételre átadja. [R2. 14. § (2) bekezdés]

Az adatátadás módja körében a Nahtv. 22. § (1) bekezdése rögzíti, hogy a nemzeti adatvagyon körébe tartozó, nem személyes és nem védett adatokat a közfeladatot ellátó szerv elsősorban az interoperabilitást biztosító nyílt szabványoknak megfelelő, informatikai eszközzel automatikusan feldolgozható, nyílt formátumban, az adathoz kapcsolódó – az információbiztonsági követelmények és a személyes adatok védelmének sérelme nélkül rendelkezésre bocsátható – metaadatokkal együttesen, a rendelkezésre álló nyelven bocsátja a NAVÜ rendelkezésére.

Amennyiben az adatok nyílt formátumban nem állnak rendelkezésre, a közfeladatot ellátó szerv a rendelkezésére álló formátumban bocsátja a NAVÜ rendelkezésére az adatokat.

A nyílt hozzáférésű adatokról és a közszféra információinak további felhasználásáról szóló, 2019. június 20-ai 2019/1024 EU irányelv 8. cikk (1) bekezdése értelmében a dokumentumok további felhasználása nem köthető feltételekhez, kivéve, ha az ilyen feltételek objektívek, arányosak, megkülönböztetésmentesek és azokat valamely közérdekű cél indokolja.

Ha a dokumentumok további felhasználása feltételekhez kötött, e feltételek nem korlátozhatják szükségtelenül a további felhasználás lehetőségeit, és nem használhatók fel a verseny korlátozására.

Az ilyen feltételek alkalmazásának további szabályait a Nahtv. 69. § (4) bekezdés f) pontja és az (5) bekezdése rögzíti.

7. Nemzeti adatvagyon körébe tartozó, személyes vagy védett adat rendelkezésre bocsátása szolgáltatással kapcsolatos egyes kötelezettségek – R2. 7. § (1)-(2), 8. §, 25. § (1)-(2) bekezdés

A fentiek szerint a R2. 7. §-a alapján a NAVÜ külön megállapodás alapján közreműködhet a szolgáltatások nyújtásában:

A nemzeti adatvagyon körébe tartozó, személyes vagy védett adat rendelkezésre bocsátása szolgáltatás keretében a közfeladatot ellátó szerv a személyes vagy védett adatot annak olyan módon történő átalakítását követően bocsátja közvetlenül az igénylő rendelkezésére, hogy az a természetes vagy nem természetes személyhez többé már nem kapcsolható. [R2. 25. § (1) bek.]

A nemzeti adatvagyon körébe tartozó, személyes vagy védett adat rendelkezésre bocsátása szolgáltatás NAVÜ közreműködésével történő teljesítése esetén az adatok NAVÜ részére történő rendelkezésre bocsátása során a személytelenítés módját a NAVÜ határozza meg. Amennyiben a NAVÜ közreműködése kiterjed az adatok közvetlenül az igénylő részére történő rendelkezésére bocsátására is, a NAVÜ az (1) és (2) bekezdés szerint gondoskodik az adatok igénylő részére történő rendelkezésre bocsátásáról. [R2. 25. § (2) bek.]

8. A nemzeti adatvagyon körébe tartozó, nem személyes és nem védett adat további felhasználására vonatkozó eljárásban biztosított jogorvoslat – R2. 7. § (1)-(2), 8. §, 25. § (1)-(2) bekezdés

Nem a végrehajtási rendeletekre tartozó kérdés, de fontos tudni, hogy a Naht. az uniós irányelvi megfelelés érdekében – a hatályon kívül helyezett, a közadatok újrahasznosításáról szóló 2012. évi LXIII. törvényhez hasonlóan peres jogorvoslatot biztosít a nemzeti adatvagyon körébe tartozó, nem személyes és nem védett adat további felhasználására vonatkozó igények elutasítása vagy az igény teljesítésére nyitva álló, vagy a szolgáltató által meghosszabbított határidő eredménytelen eltelte esetére, továbbá a közadat további felhasználás céljából történő rendelkezésre bocsátásáért megállapított díj összegének felülvizsgálata céljából.

Az országos vagy több törvényszék illetékességi területét érintő működési körű közfeladatot ellátó szerv ellen indult per a törvényszék hatáskörébe tartozik. A járásbíróság hatáskörébe tartozó ügyekben a törvényszék székhelyén lévő járásbíróság, Budapesten a Pesti Központi Kerületi Bíróság jár el. A bíróság illetékességét az alperes szolgáltatást nyújtó székhelye alapítja meg.

A további eljárásjogi szabályokat a Nahtv. 71. § és 72. §-a tartalmazza.